

Binnenkort komt u naar het St. Elisabeth Ziekenhuis voor een behandeling met het Gamma Knife. Bij een behandeling met een Gamma Knife wordt een heel klein gedeelte in de schedel bestraald. Uw radiotherapeut-oncoloog of neurochirurg heeft u al uitgebreid verteld over uw persoonlijke situatie en de behandeling die daarbij hoort. In deze folder wordt een gedeelte van deze informatie nog eens herhaald en krijgt u een algemene uitleg over het traject dat u op de behandeldag zult doorlopen. Op deze manier kunt u dit nog eens rustig doorlezen.

Aangezichtspijn

Aangezichtspijn (Trigeminus neuralgie) is niet hetzelfde als pijn in het gezicht. Met aangezichtspijn wordt een speciale neurologische afwijking bedoeld. De pijn komt in één gezichtshelft voor en komt in aanvallen van heftige schietende pijn die enkele tot tientallen seconden aanhoudt. Kenmerkend is het bestaan van 'triggerpoints', dat wil zeggen dat door lichte aanraking van bepaalde plekken in of rond de mond of neus, de pijn in alle hevigheid losbarst. Een windvlaagje kan al voldoende zijn. Hierdoor is soms scheren of eten nauwelijks mogelijk. Er zijn een aantal medicamenten die de pijn goed kunnen bestrijden. Bij een aantal patiënten is het effect van deze medicijnen echter te weinig of zijn de bijwerkingen niet te verdragen. In eerste instantie zijn dan enkele neurochirurgische technieken zeer geschikt voor de behandeling. Als ook deze tekort schieten of door omstandigheden niet toepasbaar zijn, komt een radiochirurgische ingreep in het Gamma Knife centrum in

aanmerking. Deze relatief nieuwe toepassing van de techniek is veelbelovend op korte termijn, maar het is nog niet duidelijk wat de resultaten op lange termijn zijn. Wel is duidelijk dat vooral patiënten met een echte trigeminus neuralgie, zoals hierboven beschreven, baat hebben bij de behandeling. Andere vormen van pijn in het gezicht lijken niet geschikt. De behandelingsresultaten vallen tegen.

De voorbereiding

Op de behandeldag wordt u op de afgesproken tijd verwacht op het Gamma Knife centrum. Hier wordt u ontvangen door één van de radiotherapeutisch laboranten die u gedurende de dag verder zal begeleiden. U hebt deze dag de beschikking over een patiëntenkamer.

Het plaatsen van het frame

In de patiëntenkamer wordt een lichtgewicht metalen frame onder plaatselijke verdoving met behulp van schroeven stevig op het hoofd geplaatst. Dit frame dient om uw hoofd op de behandeltafel te fixeren (vast te zetten). Ongeveer vijftien minuten voor het plaatsen van het frame krijgt u, door middel van een injectie in het bovenbeen, een pijnstillertoezegging tegen het drukgevoel dat ontstaat bij het plaatsen van het frame. Dit drukgevoel zakt na een paar minuten vanzelf weer weg. Wanneer het frame geplaatst is,

wordt een plastic helm op het frame geplaatst om de afmeting van het hoofd te bepalen. Het plaatsen van het frame en het bepalen van de afmetingen van het hoofd duren ongeveer een half uur.

De MRI-scan

Na het plaatsen van het frame wordt een MRI-scan gemaakt. Deze is nodig om de plaats van de zenuw nauwkeurig te kunnen bepalen. Tijdens het maken van de MRI wordt u met het frame bevestigd aan de tafel van de MRI-scanner. Op het frame zal wederom een plastic helm geplaatst worden. Het maken van de MRI duurt ongeveer een half uur tot drie kwartier. Voor meer informatie kunt u de folder 'MRI-onderzoek' van het St. Elisabeth Ziekenhuis lezen.

Het behandelplan

Met de gegevens van de MRI kan nu een zogenaamd "behandelplan" gemaakt worden. Dit houdt in dat uw behandelend team nauwkeurig zal bepalen hoe u bestraald moet worden. Tijdens het maken van dit behandelplan kunt u wat rusten in de patiëntenkamer. Het maken van het behandelplan duurt ongeveer een half uur.

Na het vaststellen van het behandelplan worden de kans van slagen en het risico op schade door de behandeling nog een keer met u besproken door uw behandelend arts. Als het risico te groot is of als de behandeling niet

de aangewezen behandelmethode is, wordt hij niet uitgevoerd.

De behandeling

U wordt met het frame aan de behandelafel vastgemaakt. Voorafgaand aan de behandeling wordt de te behandelen zenuw in het middelpunt van het Gamma Knife geplaatst. Hierbij kunt u voelen dat het toestel kleine bewegingen met uw hoofd maakt. Hierna verlaat de radiotherapeutisch laborant de behandelkamer en wordt de behandeling gestart. U wordt tot ongeveer uw middel in het toestel geschoven om bestraald te worden.

Tijdens de behandeling is het mogelijk om met de laborant te praten via een intercom. De laborant kan u ook zien via een camera. Tevens is het mogelijk om tijdens de behandeling naar de radio of uw eigen muziek cd te luisteren.

Na de behandeling

Na de behandeling wordt het frame afgezet. Hierbij kunt u hoofdpijn ervaren. Deze hoofdpijn wordt veroorzaakt door het wegvallen van de uitwendige druk van het frame. Tegen deze hoofdpijn krijgt u een pijnstillert. Nadat het frame is afgezet, blijft u nog even in de kamer om wat te rusten. U kunt nog dezelfde dag naar huis.

Door de gebruikte schroeven ontstaat soms in de eerste week na de behandeling een zwelling van de oogleden en een doof gevoel op het hoofd. De zwelling verdwijnt na enkele dagen, het dove gevoel kan langer blijven bestaan. Meestal zijn er verder geen klachten na de behandeling. Indien er toch acute klachten optre-

den kunt u met het secretariaat of, buiten kantooruren, met de dienstdoende arts(-assistent) neurochirurgie contact opnemen via het algemeen nummer van het St. Elisabeth Ziekenhuis, (013) 5391313.

Tot slot

Als u nog vragen hebt, kunt u deze tijdens het voorlichtingsgesprek en op de behandeldag zelf stellen. Ook is het mogelijk om vooraf nog een extra afspraak te maken voor een informatief gesprek met uw behandelend arts.

Belangrijke telefoonnummers

St. Elisabeth Ziekenhuis
(algemeen): (013) 5391313

secretariaat
Gamma Knife centrum (013) 5392543

Neurochirurgen:	Radiotherapeuten:
G.N. Beute	P.E.J. Hanssens
S.T. Lie	Th. Veninga
J.J.van Overbeeke	

Postadres Gamma Knife centrum Tilburg
postbus 90151, 5000 LC Tilburg

Bezoekadres Gamma Knife centrum Tilburg
St. Elisabeth Ziekenhuis
Hilvarenbeekseweg 60, Tilburg

zorgenheld Neurochirurgie, 2.397 10-04

Gamma Knife behandeling bij Trigeminus Neuralgie

(aangezichtspijn)

